

Phật Giáo Tiểu Bách Khoa, 12

Bản Tôn Thần Tài và Tài Bảo, Thiên thứ hai - Bản Tôn Tài Bảo trong Phật Giáo (Tr.129-Tr.135)

THIÊN THỦ QUÁN ÂM

Việt Dịch: THANH TÂM

Đức Đặc Biệt

Phương tiện Đại Bi lợi tha (làm lợi ích cho người khác) rộng lớn vô lượng của Thiên Thủ Quán Âm, nhân đây hay tùy theo ước nguyện của chúng sinh, khiến cho các loại trần bảo, đồ dùng hàng ngày được tăng trưởng, Phú Quý, sự nghiệp thành công, cho đến thành tựu Bồ Đề.

Thiên Thủ Quán Âm (Tên Phạn là: Avalokite'svara-sahasrabhuja-locana), tên Tây Tạng là Spyan-rasgzigs-dhan-phyug phyag-ston spyan-ston chỉ Quán Âm Bồ Tát có đầy đủ ngàn tay, ngàn mắt với mỗi lòng bàn tay đều có một con mắt, gọi đầy đủ là **Thiên Thủ Thiên Nhãn Quán Tự Tại**, lại xưng là **Thiên Thủ Thiên Nhãn Quán Thế Âm**.

Trong “**Thiên Quang Nhãn Quán Tự Tại Bồ Tát Bí Mật Pháp Kinh**” nói rằng: “Đại Bi Quán Tự Tại Bồ Tát, có đủ trăm ngàn tay, trăm ngàn mắt, đối với chúng sinh giống như cha mẹ ở thế gian đối với con cái của mình, hay mãn túc tất cả tâm nguyện của chúng sinh. Chữ “**Thiên**” là đại biểu cho Vô Lượng có nghĩa là Viên Mãn. “**Thiên Thủ**” đó cũng là tượng trưng cho phương tiện Đại Bi lợi tha rộng lớn vô lượng của Quán Âm này, “**Thiên Nhãn**” tượng trưng cho lúc Ngài ứng vật hóa đạo (ứng với vật hóa hiện bày ra đường lối), quán sát căn cơ của Trí Tuệ Viên Mãn Vô Ngại. Chính vì thế cho nên Thiên Thủ Quán Âm thường làm chủ Tôn của pháp tu cầu nguyện các loại tăng ích, bất luận là khẩn cầu sự giàu có của Thế Gian, sự nghiệp thành công, hoặc là tu hành thành tựu Xuất Thế Gian, Bồ Đề Viên Thành đều hay được mãn nguyện. Nhưng trong “**Thiên Quang Nhãn Quán Tự Tại Bồ Tát Bí Mật Pháp Kinh**” lại đề cập đến vật cầm của Thiên Thủ Quán Âm trong Pháp Tăng Ích thuộc Bảo Bộ, vật cầm có: *viên ngọc Như Ý* đại biểu cho tùy theo tâm mong muốn đều được mãn nguyện, nếu chúng sinh nào muốn được giàu lớn, có nhiều thứ đồ dùng trần bảo, nên tu trì nơi tay cầm viên ngọc Như Ý. *Cây Cung* đại biểu cho đường quan chức thuận lợi, sự nghiệp thành công. *Chùm Bồ Đào* đại biểu cho Ngũ Cốc chín đầy....

Liên quan đến Nhân Duyên của Quán Thế Âm Bồ Tát có đầy đủ ngàn tay ngàn mắt, căn cứ vào “**Đại Bi Tâm Đà La Ni Kinh**” kể lại rằng: Trong vô

lượng ức Kiếp của thời quá khứ có Đức **Thiên Quang Vương Tinh Trụ Như Lai** ra đời, bởi vì thương xót tất cả chúng sinh, cho nên tuyên nói **Quảng Đại Viên Mãn Vô Ngại Đại Bi Tâm Đà La Ni**, Quán Thế Âm Bồ Tát một lần nghe qua Chú này, liền từ hàng Sơ Địa vượt thẳng lên cảnh giới của Bồ Tát Bát Địa, tâm được vui vẻ, cho nên phát Thệ nguyện rộng lớn, trên thân sinh ra ngàn tay ngàn mắt, để làm lợi ích an vui cho tất cả chúng sinh, và lập tức trên tay có đầy đủ ngàn tay ngàn mắt.

HÌNH TƯỢNG CỦA THIÊN THỦ QUÁN ÂM

Hình ảnh của Thiên Thủ Quán Âm, trong các Kinh Quĩ ghi chép cũng chẳng giống nhau.

MƯỜI MỘT MẶT BỐN MƯƠI TAY

Y theo trong “ **Thiên Quang Nhân Quán Tự Tại Bí Mật Pháp Kinh**” nói rằng: Thân màu vàng rực rỡ, ngồi Bán Già trên Hoa Sen hồng, có 11 mặt và 40 tay. Trong 11 mặt, ở phía trước có 03 mặt là tướng Bồ Tát, mặt chính có 03 con mắt, bên phải có 03 mặt là tướng lộ răng nanh trắng hướng lên trên, bên trái có 3 mặt là tướng giận dữ, phía sau có 01 mặt là tướng Bạo Tiếu, trên đỉnh đầu có 01 mặt là tướng Như Lai.

NGÀN TAY NGÀN MẮT

Y theo trong “ **Nhiếp Vô Ngại Kinh**” nói là: Thân màu vàng ròng, có 1000 cánh tay, 1000 con mắt và 500 mặt.

Căn cứ trong quyển thượng “**Thiên Nhân Thiên Tý Quán Thế Âm Bồ Tát Đà La Ni Thân Chú Kinh**”, “**Thiên Thủ Thiên Nhân Quán Thế Âm Bồ Tát Mẫu Đà La Ni Thân Kinh**” nói rằng “Thân màu Đàn Kim, có một mặt và ngàn cánh tay. Ngoài ra trong “**Thiên Thủ Thiên Nhân Quán Thế Âm Bồ Tát Mẫu Đà La Ni Thân Kinh**” cũng nói: trong 1000 tay thì 18 cánh tay có Ấn Tướng cầm vật.

Y theo trong “ **Thế Tôn Thánh Giả Thiên Nhân Thiên Thủ Thiên Túc Thiên Thiệt Thiên Tý Quán Tự Tại Bồ Đề Tát Đỏa Đát Phộc Quảng Đại Viên Mãn Vô Ngại Đại Bi Tâm Đà La Ni**” nói rằng: Là Tướng 1000 mặt, 1000 đầu, 1000 chân, 1000 lưỡi và 1000 cánh tay.

HAI MƯƠI BẢY MẶT MỘT NGÀN CÁNH TAY

Trong **Hiện Đồ Thai Tạng Giới Mạn Trà La** thì Tôn này có 27 mặt, 1000 cánh tay, ngồi Kiết Già trên Hoa Sen Báu. Trong 1000 tay, có 40 tay

(hoặc 42 tay) cầm các khí tượng , hoặc tác Ấn Tướng, các tay còn lại không cầm khí tượng.

THIÊN THỦ QUÁN ÂM

Trong đó, “11 mặt” của Thiên Thủ Quán Âm đại biểu cho cảnh giới Bồ Tát đầy đủ 10 Địa 10 Ba La Mật, mà chứng được địa vị **Diệu Giác** của Địa thứ 11, và 11 mặt Quán Âm giống nhau. Ý nghĩa của “ 500 mặt ” tức tương ứng với ngàn tay ngàn mắt.

THIÊN THỦ QUÁN ÂM

Còn như “ 27 mặt “ trong Kinh Quý cũng chưa từng kể đến, hình như xuất xứ từ “ **Bí Tạng Ký**”. Hoặc dùng 27 mặt biểu thị cho tế độ 25 loại Tồn Hữu chúng sinh, 25 mặt thêm mặt chính bên trên và Bản Sư A Di Đà Phật cộng lại là 27 mặt. Hoặc nói là trong 10 Ba La Mật, 6 độ đầu mỗi độ có 3 loại, 4 độ sau mỗi độ có 2 loại, hợp lại thành 26 mặt, lại thêm mặt chính hình thành 27 mặt.

Có cách nói liên quan đến “**Thiên Tỷ**”, căn cứ trong “ **Thiên Quang Nhân Quán Tự Tại Bồ Tát Bí Mật Pháp Kinh** “ kể lại rằng: “**Thiên Thủ**” biểu thị cho 40 tay, mỗi tay tế độ 25 loại Tồn Hữu chúng sinh, tức là một loại Tồn Hữu chúng sinh phối hợp với 40 tay, 40 mắt, hợp lại là ngàn tay ngàn mắt.

Ngoài ra, có người đem 40 tay thêm vào Cam Lộ Thủ (tay Cam Lộ) mà làm thành 41 tay; hoặc thêm vào Liên Hoa Hợp Chưởng hoặc Định Ấn ở chính giữa mà làm thành 42 cánh tay.

Trong “**Thiên Thủ Thiên Nhân Quán Thế Âm Bồ Tát Mẫu Đà La Ni Thân Kinh**” thì nói có 18 cánh tay. Trong Kinh nói: “Mặt có ba mắt, có ngàn cánh tay, ở ngàn bàn tay, đều có một mắt, đầu đội mào báu, mào có Hóa Phật, tay chính to lớn gồm có 18 cánh tay: Trước tiên dùng 2 tay chấp lại để ngang trái tim, tay cầm cái Chày Kim Cang, tay cầm cây Nhị Kích Xoa, tay cầm cái Phạn Giáp, tay cầm cái Ấn báu, tay cầm cây Tích Trượng, tay cầm viên ngọc báu, tay cầm bánh xe báu, tay cầm Hoa Sen hé nở, tay cầm sợi dây, tay cầm

cành Dương Liễu, tay cầm râu chuối, tay cầm cái bình Táo Quán, tay ban rải nước Cam Lộ, tay ban rải các loại mưa báu, tay ban cho sự không sợ hãi, lại dùng 2 tay để ở rốn, bên phải đè bên trái giữa lòng bàn tay, còn lại là 982 tay, mỗi tay đều cầm các loại Khí Trượng... Hoặc chỉ kết tay Ấn.

Ngoài ra, 40 tay của Thiên Thủ Quán Âm thuận theo căn cơ của chúng sinh, tương ứng với 5 loại Pháp của 5 Bộ Như Lai, hay đầy đủ tất cả nguyện vọng, tức là dùng 40 tay để biểu thị cho bản thể của Tôn này.

Căn cứ trong “**Đại Bi Tâm Đà La Ni Kinh**” ghi chép, tụng trì Thiên Thủ Quán Âm Đà La Ni Chân Ngôn thì có thể tránh được 15 loại chết ác như : Bị chết vì đói rét, thú dữ làm tổn hại... mà được 15 loại sinh lành như : Quyển thuộc hòa thuận, tiền của thức ăn uống được đầy đủ... Hoặc chữa khỏi các loại bệnh tật như : Trùng độc, khó sinh, chết trong khi sinh đẻ....

Chữ Chủng Tử là: 𑖀 (HRÌḤ)

Tam Muội Gia Hình là: Hoa Sen hé nở

Ấn Tướng là: *Cửu Sơn Bát Hải Ấn*, chính là dùng 2 ngón tay tác Kim Cang Hợp Chưởng, lưng bàn tay hơi cong xa lìa nhau, 2 ngón giữa vịn vào nhau, 2 ngón cái, 2 ngón út mở ra dựng thẳng.

Chân Ngôn là:

𑖀(1) 𑖀𑖀 (2) 𑖀𑖀 (3) 𑖀 (4)

(1) **Án** (2) **phộc nhật la** (3) **đạt ma** (4) **hột lí**

(1) OM (2) VAJRA (3) DHARMA (4) HRÌḤ

(1) Quy Mạng (2) Kim Cang (3) Pháp (4) Hột Lí (chủng tử)

Trường Chú là: Thiên Thủ Thiên Nhân Vô Ngại Đại Bi Tâm Đà La Ni

10/03/2010